

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 5 September 1767.

Noga uträkning* öfwer Brännewins:
bränning af en tunna spannemål, up-
rättad sedan 7 bränningar, efter
hwarandra, blifwet gjorda.

Tre skeppor eller half-span råg, à 15	
Dal. tunnan	Dal. 11 8
En skeppa eller half-span malt, à 11	
Dal. 16 öre	2 28
Accisen	10 3
Malare lön	8
Förare lön til och från qvarnen	6
Et hjon på qvarnen, minst en och en half timma.	6

 Transport. 24 24

Nn

Fem

* Af en händelse fan jag på detta, och ehuru jag ej wet om des okände Författare åfundar det almant; påstår jag likwäl den rättigheten i hittelön, at så införas det i Spionen; så mycket mer, som det rörer en hushåls-gren, och synes med grundelighet och noghet vara utfördt.

	Transport.	24 = 24
Fem kannor gåst, à 12 öre		1 = 28
Fem kannor bårma, à 6 öre		= 30
En sjerdendels samn wed, dels eke dels gramwed, til sättning, för bränning och flarning, à 14 Dal.	3 = 16	
En kanna kumin	1 = 8	
Mjöl at flena pannorna och något salt	= 8	
Twånne karlar wid sättningen i twånne timmar, à 4 öre	= 16	
En karl, wid wattenföring, eller pumpning, hattarnes på och af sättande, samt annan handräkning i twånne dagar wid bränningen, och flarningen; men som annat därimellan kan uträttas, räknas allenast	1 = 16	
Et hjon wid bränningen, flarningen och sättningen, kårillens rensör- ning och dranköfning går merens- dels til tre dagar; men som annat därimellan kan göras; räknas twånne dagar, à 1 Dal. 8 öre	2 = 16	
För sselfwa werket räknas 6 p. E. af omkostningssumman, samt för förbränning af pannorna, årlig reperation, kåril och annan reds- skaps försitning med mera tilsam- mans	2 = 8	

Summa Dal. 39 = 10
Berörde

Berörde 7 bränningar äro gjorda i Augusti
 månad, icke just wid den varmaste wäder-
 lek, utan då luften war nog mulen och ständigt
 rågn: alt geck wäl, och swoal-watnet war
 ständigt kalt. Utaf tunnan undsecks 10 och
 en half, 11 och någon gång 12 kannor: men
 räkna wid sommar månaderna, det högsta,
 12 kannor til 18 Dal. half-anfaret, eller
 2 Dal. 12 och syra femtedels öre kannan,
 gör Dal. 28 = 25 $\frac{2}{5}$

Dranken i det högsta 1 = 24

Summa Dal. 30 = 17 $\frac{2}{5}$

Således tydelig förlust 8 = 24 $\frac{2}{5}$

Dal. 39 = 10

Kommer nu härtil afgången på spannemå-
 len, genom musfrat, brännewinets minskning,
 genom nya fåril, ligning, utmätning och spill-
 ning, beslags farlars afönande, interesse för ut-
 lagde penningar i waror, och förlust af osäkre
 betalare, och skåliga avancien; så blifwer ju
 en märkeligare förlust. Men låt oss söka en
 hyggeligare uträkning uti wintermånaderna, el-
 ler wid kallare luft. Wi låta debet blifwa
 det samma, ånskönt mera wed går til, och span-
 nemålen oftast fallet dyrare, samt förlaget dra-
 get högre interesse.

I dessa månader beräkna utaf tun-

N n 2

nän

nan 14 och högst 15 Kannor, tag 15
 Kannor, öfwer hufvud råknadt, gör 36
 Dranken blifwer lika men ofta mindre 1 = 24

Dal. 37 = 24

Således blifwer ändock synbar för-
 lust på tunnan 1 = 18

Dal. 39 = 10

Kommer nu härtil den lama anstalten mot
 inpracticeringar af brännewin från landet, in-
 practiceringens befordran utaf bättre och säm-
 re Inwånare, soldaters och karringars bränne-
 wins inbäring, och åtskilligt som kunde näm-
 nas, och hwilket hindrar affättningen; så må-
 ste ju brännewinet ligga länge oförsält, hwar-
 uti et stort capital sig besticker, selswa bränne-
 winet ansenligen minskas genom. ligningen,
 och ofta af wädeliga händelser, och illa gjorda
 kårtil bortläcker och förloras. At öka priset på
 brännewinet wore at mera befordra inpractices-
 ringen: det är nog at landtbrännewinet, i anse-
 ende til accisen och borgerliga onera, kan såljas
 halfankaret til 3 a 4 Dal. Smt bättre pris.
 Af detta lär ingen willa gissa, eller andre fylla
 sin pung med inbilningar om et fördelaktigare
 utslag för brännewins brännare här i Staden.
 Den som kan låra mig en mera lönande brän-
 newins tilwærkning betalar jag för undervis-
 ningen; och den som kan uppgifwa en grundad
 uträkning öfwer kostnaden, som stiger til min-
 dre än denna, är jag skyldig tack och wördnad
 ty

ty Den lättar mit bekymmer öfver en synbar och verkelig förlust, och den som hysar tankar för Monopolier och Polypolier kan intet wägras sin fågnad.



Den 1 dennes fick Kongl. Gymnasium här i Staden under wanlig högtidel. en ny Rector. Sedan Kongl. Hofprädikanten, samt Histor. och Moral. Lectoren Herr Magister Wallensstråle, uti et grundeligt och sirligt Tal på Latin, bewist huru Studier och bokeliga Konster triffwas och tilwäxa under friheten, så som sic egenteliga climat, lemnade han insseendet öfver detta Lärohus, eller Rectoratet, åt Hans Högwördighet Phys. och Log. Lectoren Herr Doctor Koempke. Saknades wid detta tillfället Känets Höfdinge Vice-Ammiralen och Commendeuren af Kongl. Swärds-Orden Högwålborne Grefwen, Herr Did. Taube; så hade wår Taleman dock den lyckan at hafwa, utom flere förnåme Ståndspersoner, Höfdingen öfver Halland, och Riddaren af Kongl. Nordstjerne-Orden Högwålborne Herr Arfwid Siltwerschöld til åhörare. Närwarelsen af denne höge Herren war öf så mycket angenåmare; som wi af flera ord saker tilegna öf Honom.

Kundgörelser.

Framkommer til Catechismi Förhör: Måndagen Stora Hamnegatans Note. Tisdagen Köpmansgatans Note. Onsdagen Sillegatans Note. Torsdagen Kronhusgatans Note.

Efter de utfärdade offentliga anslag, hafva följande Borgensåre at, wid upropen å efterskrefne dagar, hos Borgmästare och Råd uppå Götheborgs Rådhus, sig installa, nämligen: 1) Afledne Råmnårens Lars Gotheens den 7. 2) Afledne Handelsmannens Eric Liedbergs den 9. 3) Afledne Engelske Handels Expeditens Robert Parkinsons den 12: och 4) Skepparens Olof Flygares den 16, i innerwärande September månad: åliggande Borgensåre, jämlikt 1 och 2 SS. i Kongl. Majeståts Nådiga Förklaring af den 8 Maji siltledne, hwar för sig wid upropet å desse dagar i twesfalt författade skrifter upgiffwa sina fördringar med alla därtill nödiga bewis, hwilka böra lagligen styrkte wara, och ehwad någor i Rättegången kan hafwa at inwända eller påminna, det tillika med hufwudsaken i samma skrift wid Rättegångens början anföra, wid förhust af all talan i saken, om sådant blifwer försummadt. Götheborgs Rådhus den 3 September 1767.

Borgmästare och Råd.

Genom offentlig Auction kommer den 14 nästkommande September flockan 10 föremiddagen uti Majorne til den måstbjudande at försåljås afledne Herr A. Gadbs Sterbhus egendom, belågen uti den så kallade Majwiken.

1) En wacker Manhus byanad, för några år sedan upförd, af timmer, flådd och målad utantill, och bestående af twänne wåningar: uti den undra finnes brygghus med innemurad panna

panna, bågarkstuga, kök, tvåanne förstugor, samt två kamrar och en sal, fullkomligen inredda med tapeter, fenster, dörrar, kakelugnar, m. m.; och uti den öfra äfwen tvåanne förstugor, en större och en mindre sal, tre kamrar samt en alcove, allesamman, likasom under rummen, fullkomligen inredda: tvåanne trappor äro mellan öfra och nedra förstugerne; på vinden, hwilken är försedd med brutet tak, finnes et par klåde-kamrar affstade; och under bygningen är kallare.

2) En flygel-bygning, bestående af 3 rum och wind, äfwenledes klådd utantill.

3) En liten wedgård med port, hwarwid man ser wedboden, samt en stor wagnbod, med tvåänne portar åt landsvägen.

4) Medanför huset, åt äfwen, är anlagd en Trågård, uti hwilken finnes planterade diverse utländska frukt-trån, utom at där wäxa allahanda jord-frukter.

Gent öfwer landsvägen är Ladugården, med brutet tak, bygd af två, bestående af bod, wagnbod, et stort wisterhus, stall för 5 hästar, et fåhus för 5 kor, et höns-hus, och där öfwan uppå tilträckeliga hö-rånnen; gården är stor, och på den samme finnas jämwäl smärre höns-hus.

5) Dätt wid Ladugården är en stor köks-trågård med en ansenlig damm försedd, uti hwilken Rudor finnas planterade.

7) Där öfwanföre är en ång, til 16 a 20 stackar hö, med stengårdes gård innehågnad.

8) Både

8) Både Manz och Ladugården är wäl in-
stängd, med höga plank och nödige portar.

9) Nedanför trågården, på stranden, är an-
lagt et stort Sillsalteri, bestående af en stor sille-
bod i 3 långor, hwardera 50 alnar lång, bygd
på stenkar; imellan salteriet och trågården är
en fast Brygga på stempelare; och utanför sal-
teriet åfwen en Brygga, bygd förleden sommar,
på stenkar, wid hwilken, wid ordinairt watten,
är 6 a 7 fots djup.

Sedermere är nu i år wid detta Salteriet
tilbyggt en Saltbod af ungefär 200 tunnors
inrymme, samt bryggan förlängd med et sten-
kar längre ut åt sjön.

På Klådesholmen, en mil norr om Mars-
strand, är et sillesalterie til uthyrande: om hys
summan, så wäl som Conditionerne lemna
Herr And. Barthengren bested.

Hos Herr Anders Barthengren finnes til
köps aldrabåsta Bourdeaur winätticka wils-
gen inkommen, samt korktråd och sköna färsta
Catrin-plommen, alt til billigt pris.

På Stadens Auktions Kammare kommer
den 10 September at försäljas, en ny dubbel
järtnugn, som är något felaktig, i det at twänne
leder til pipan felas.

Hos Herr Kämner Enander är en hwalid
Källare at uthyras, likasom ock, hos honom fin-
nes et litet parti god silltran, bestående af 26
åmer, til köps emot billigt pris.

På Kongsgatan i fordom Skomakaren Sig-
ströms, nu mera Herr Zouvel. Ahrenbergs hus,
uthyres stuga, kök, wisthus och wind.